

З Них знову ж таки на першому місці – 57,6% Самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 407 КК України) – 45%, на другому – 23,3% Дезертирство (ст. 408 КК України), і на третьому – 11,5% Непокора (ст. 402 КК України).

Література:

1. Козачук О. Особливості сучасного реформування військових про в Україні [Текст]/ Вісник Національної академії прокуратури України. 2014. № 5(38). С. 114-119.

2. Про введення воєнного стану в Україні Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

3. Шкута О.О. Детермінанти злочинності у Збройних Силах України в умовах воєнного стану / Поліцейська юрисдикція в умовах воєнного стану : монографія / за заг. ред. Д.В. Швеця, М.О. Семенишина. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 552 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-85>

THE RIGHT TO FREE LEGAL AID AS A COMPONENT OF THE RIGHT TO A FAIR TRIAL

ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ ЯК СКЛАДНИК ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

Lukoshkina Yu. Yu.

*External Postgraduate Student,
Scientific Institute of Public Law
Kyiv, Ukraine*

Лукошкіна Ю. Ю.

*здобувач
Науково-дослідний інститут
публічного права
м. Київ, Україна*

Забезпечення ефективності врегулювання публічно-правових спорів шляхом їх розгляду у порядку адміністративного судочинства нерозривно пов'язується із належністю та ефективністю механізмів надання правничої допомоги як «правничих послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення» (ст. 1 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1]). Чинним законодавством виділяється первинна та вторинна правнича допомога.

Під безоплатною первинною правничою допомогою розуміється «вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи та обов'язки, порядок їх реалізації та виконання, відновлення прав у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб» (ст. 7 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1]).

Під вторинною правовою допомогою також розуміються державні гарантії, що забезпечують рівну можливість доступу до правосуддя для кожної особи шляхом представництва у судах та інших органах державної влади, захист та складення процесуальних документів [1].

Згідно із чинним законодавством України встановлюються підстави надання первинної та вторинної правничої допомоги безоплатно. Попри досить розгалужений механізм надання правничої допомоги, наявні проблеми із його реалізацією повною мірою. Однією із головних проблем реалізації права на безоплатну правничу допомогу є надмірний рівень бюрократизації її отримання, подолання яких призвело до вироблення Методичних рекомендацій щодо організації надання безоплатної правової допомоги місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги [2]. Однак при цьому, попри наявні розроблені методичні рекомендації щодо організації надання безоплатної правової допомоги місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, про необхідність їх використання у Законі України «Про безоплатну правничу допомогу» [1] не йдеться. У статті 10 зазначено, що звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1], надсилаються або подаються особами, які досягли повноліття, безпосередньо до центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції. Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1], що стосуються дітей надсилаються або подаються ними особисто чи їх законними представниками, патронатними вихователями.

Звернення про надання одного з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1], що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними або дієздатність яких обмежена судом, надсилаються або подаються ними особисто, їх опікунами чи піклувальниками. Особи, які визнані судом недієздатними чи

дієздатність яких обмежена, можуть звертатися за отриманням безоплатної первинної правничої допомоги особисто лише щодо питань, звернення до суду з яких їм дозволено.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у разі письмового звернення осіб про надання будь-якого з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1], з питань, що віднесені до їх повноважень, зобов'язані надати такі послуги протягом 30 календарних днів з дня надходження звернення.

Якщо у зверненні особи міститься лише прохання про надання відповідної правової інформації, така правнича допомога надається не пізніше п'ятнадцятиденного терміну з дня отримання звернення.

Органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування забороняється встановлювати плату за надання будь-якого з видів правничих послуг, передбачених частиною другою статті 7 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1], та за видачу особам бланків заяв, звернень, запитів, довідок, інших документів, подання яких передбачено законодавством для реалізації прав і свобод людини і громадянина.

Якщо питання, порушені у зверненні, не належать до компетенції органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, до якого надійшло звернення особи, такий орган протягом п'яти календарних днів повинен надіслати це звернення до відповідного органу та повідомити про це особу, яка подала звернення.

Література:

1. Про безоплатну правничу допомогу : Закон України від 2 червня 2011 року № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації надання безоплатної правової допомоги місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги : Наказ Координаційного центру з надання правової допомоги від 05 січня 2023 року № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002419-23#n6>